

КОМЕНТАРІ

**Київського національного університету імені Тараса Шевченка
до зауважень та рекомендацій, викладених у звіті експертної групи
«Про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
23307 Переклад із португальської та англійської мов,
перший рівень вищої освіти Бакалавр філології, спеціальність 035 – Філологія»,
спеціалізація 035.053 романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська
(повторна акредитаційна експертиза)**

Висловлюємо щирю вдячність членам експертної групи за доброзичливий, неупереджений та високопрофесійний діалог, спрямований на вдосконалення освітньої діяльності за ОПП з підготовки бакалаврів зі спеціальності «Філологія» на кафедрі теорії та практики перекладу романських мов імені М. Зерова Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Надані рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОПП та її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей програми і побажань стейкхолдерів. Надаємо коментарі щодо окремих позицій звіту.

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень В,	Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1. Цілі ОП «Переклад із португальської та з англійської мов» сформульовані й узгоджені з місією та стратегією КНУТШ. Розроблення та впровадження ОП були здійснені на основі аналізу аналогічних програм інших українських та зарубіжних ОП і дозволяють досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія. Введено додаткові ПРН з метою відповідності ОП запитам сучасного ринку праці, які забезпечуються відповідними обов'язковими та вибірковими ОК, орієнтованими на формування у здобувачів освіти фахових компетентностей для подальшого працевлаштування за спеціальністю.	Дякуємо шановним членам ЕГ за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за критерієм 1. Також хочемо у розрізі цього критерію додатково акцентувати увагу на тому, що Унікальність ОП полягає також і в традиціях кафедри , оскільки вона найдовше в Україні веде підготовку власне професійних фахівців перекладу з романських мов, здатних одразу після закінчення навчання вирішувати складні проблеми, пов'язані з перекладом, про що зазначалось у п.4 відомості самооцінювання. На кафедрі, вперше в Україні, ще у 1994 році було впроваджено світові стандарти підготовки перекладачів згідно з розподілом на спеціалізації «усний переклад» та «письмовий переклад». Реалізація програми здійснюється досвідченими викладачами, що мають як наукові здобутки, так і практичний досвід перекладу з французької мови, в тому числі і на найвищому рівні. Також до впровадження програми постійно залучаються лектори з Португалії та Бразилії, носії мови (Людмила Гомес, Жузе Віейра та Енріке Альбукерке). Це дозволяє враховувати міжнародний досвід викладання перекладу. Більшість викладачів на цій програмі є як перекладачами-практиками , задіяними на різних міжнародних заходах, знавцями декількох романських мов, які знають вимоги ринку перекладу, так і науковцями, авторами численних посібників і наукових публікацій, що говорить про те, що підготовка перекладачів на цій програмі відбувається з опорою на глибоку академічну університетську базу. До розробки програми залучалися представники Посольств Португалії та Бразилії, а також представники перекладацьких агенцій. Серед розробників програми викладачі з багатим професійним досвідом перекладачів. Ґрунтовна філологічна підготовка на основі багаторічного досвіду і традицій

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p> <p>П. 1.1. У відомостях про самооцінювання зазначено, що «унікальність програми полягає саме в поєднанні двох поширених мов у світі, і, відповідно, у великому попиті на таких фахівців на ринку праці», а «спеціальність є доволі рідкісною в Україні». З огляду на наявність аналогічних бакалаврських ОП за відповідною спеціальністю та спеціалізацією в інших українських ЗВО таке формулювання не є точним, і тому <u>ЕГ рекомендує увиразнити формулювання особливості (унікальності) ОП.</u></p> <p>п. 1.2. За підсумками зустрічей ЕГ зауважує, що залучення здобувачів, випускників, зовнішніх стейкхолдерів до визначення цілей ОП і ПРН потребує активізації і детального протоколювання пропозицій і зауважень з їх аналізом і оформленням у зведену таблицю.</p> <p>п. 1.3. Яким чином було враховано зазначені у ВСО «Професійні стандарти в усному перекладі» та «Професійні стандарти в письмовому перекладі», затверджені на державному рівні в Великобританії та Міжнародний стандарт ISO 17100 (2015) з'ясувати не вдалося. На додатковий запит документів було отримано покликання на Національний стандарт України з оформлення перекладів (ISO 2384:1977, MOD) ДСТУ 4309:2004.</p> <p>п. 1.4. Однією з форм атестації здобувачів вищої освіти є кваліфікаційна робота бакалавра, вмотивоване обґрунтування впровадження якої відсутнє, а наявна структурно-логічна схема ОП не дозволяє встановити взаємозв'язок між</p>	<p>кафедри у поєднанні з сучасними інноваційними технологіями й методиками викладання перекладу, не має аналогів в Україні і забезпечує високу конкурентоспроможність випускників програми на ринку праці.</p> <p>П.1.1. Щодо визначення унікальності цієї ОПП «Переклад із португальської та англійської мов» ми не погоджуємося із зауваженням ЕГ, адже унікальність програми прописана доволі повно і полягає, в першу чергу, в поєднанні двох найпоширеніших мов – португальської (що наразі займає 5 місце за кількістю носіїв мови) та англійської, офіційної мови міжмовного спілкування в Україні. Окрім даної ОП є лише одна подібна в Україні, про що зазначено у звіті самооцінювання. Регіональний контекст для КНУТШ не застосовується, університет не використовує при вступі регіональний коефіцієнт вступника. Оскільки ОП Переклад із португальської та англійської мов у вступній кампанії 2023 р. була єдиною бакалаврською програмою в Україні, то вважаємо, що цей факт пояснює і унікальність цієї програми не тільки в регіональному, а й в всеукраїнському контексті.</p> <p>П.1.2. Для вивчення думки і врахування в подальшому рекомендацій, побажань роботодавців, випускників, здобувачів освіти з метою вдосконалення ОП відбуваються регулярні, на нашу думку, і результативні зустрічі, зокрема і з роботодавцями. Під час обговорень, дискусій певні зауваження, побажання знаходять своє обґрунтування з боку гаранта, членів проєктної групи, членів кафедри, обговорюються і приймаються учасниками зустрічей та на засіданнях кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова. У протоколах засідань фіксуються ті рекомендації і побажання, які потребують подальшого аналізу, обговорення на рівні науково-методичної комісії факультету, врахування і в подальшому внесення змін до нової редакції ОП. Такі результуючі зустрічі із стейкхолдерами проводились протягом 2019 - 2023 років. Для ЕГ були надані скан-копії витягів з протоколів: протокол засідання кафедри ТПП РМ ім. М.Зерова від 30.08.2019 р., протокол Вченої ради ІФ від 25.02.2020 р., протоколи засідання кафедри ТПП РМ ім. М.Зерова від 19.11.2021 р., від 12.03.2021 року, від 05.09.2022 р., протокол спільної зустрічі науково-педагогічних працівників кафедри, випускників, і стейкхолдерів ОПП від 28 жовтня 2019 р., Витяг з протоколу №10 засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова з роботодавцем від 1 червня 2023 року, Витяг з протоколу № 5 засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи ЗЕРОВА від 14 листопада 2023 року, Витяг з протоколу робочої зустрічі гарантів кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова з роботодавцем від 17 листопада 2023 року.</p> <p>П.1.3 Стандарт ISO 17100 передбачає такі компетенції:</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>дисциплінами, виробничою перекладацькою практикою і підсумковою атестацією.</p> <p>В ОП цикл/рівень програми за Національною рамкою кваліфікацій позначено як 7-ий, який відповідає другому (магістерському) рівню вищої освіти.</p> <p>Рекомендації:</p> <p>Рекомендовано: впродовж навчального року - - у виразити, конкретизувати особливості (унікальність) ОП з огляду на врахування регіонального контексту в окремих ПРН;</p> <p>-увести до складу робочої групи ОП представників здобувачів, випускників, інших стейкхолдерів, активно залучати їх до визначення цілей і ПРН ОП;</p> <p>- привести форму атестації здобувачів вищої освіти у відповідність зі Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035. Філологія або вмотивувати необхідність кваліфікаційної роботи бакалавра: чітко встановити міжпредметні зв'язки в структурно-логічній схемі ОП;</p> <p>- для повнішого формування наукової складової, окресленої в інтегральній компетентності, ЗК 13 ОП 2020 р., а також враховуючи необхідність забезпечення досягнення насамперед ПРН 17 та ПРН 19, включити до нормативних ОК навчальну дисципліну / модуль/-і, спрямовану/-і на методику та організацію науково-дослідної діяльності.</p> <p>ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 1:</p> <p>ОП має часткову відповідність Критерію 1 за підкритерієм 1.1: цілі ОП чітко сформульовані та корелюють з місією і стратегією Університету, проте особливості (унікальність) ОП неувизначені. ОП має недостатню відповідність</p>	<p>3.1.3 Professional competences of translators</p> <p>Translators shall have the following competences.</p> <p>a) Translation competence: the ability to translate content in accordance with 5.3.1, including the ability to address the problems of language content comprehension and language content production and the ability to render the target language content in accordance with the client-TSP agreement and other project specifications.</p> <p>b) Linguistic and textual competence in the source language and the target language: the ability to understand the source language, fluency in the target language, and general or specialized knowledge of text-type conventions. This linguistic and textual competence includes the ability to apply this knowledge when producing translation or other target language content.</p> <p>c) Competence in research, information acquisition, and processing: the ability to efficiently acquire the additional linguistic and specialized knowledge necessary to understand the source language content and to produce the target language content. Research competence also requires experience in the use of research tools and the ability to develop suitable strategies for the efficient use of the information sources available.</p> <p>d) Cultural competence: ability to make use of information on the behavioural standards, up-to-date terminology, value systems, and locale that characterize both source and target language cultures.</p> <p>e) Technical competence: the knowledge, abilities, and skills required to perform the technical tasks in the translation process by employing technical resources including the tools and IT systems that support the whole translation process.</p> <p>f) Domain competence: the ability to understand content produced in the source language and to reproduce it in the target language using the appropriate style and terminology.</p> <p>Вони враховані в таких ПРНх освітньої програми:</p> <p>A) ПРН 15, ПРН 16, ПРН 20, ПРН 21, ПРН 23, ПРН 24, ПРН 25</p> <p>b) ПРН 1, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 17, ПРН 26</p> <p>c) ПРН 2, ПРН 6</p> <p>d) ПРН 4, ПРН 5, ПРН 13, ПРН 22, ПРН 25</p> <p>п.1.4. Ні в якому разі не можемо погодитися про відсутність вмотивованості Кваліфікаційної роботи бакалавра в ОП, а тим більше прийняти рекомендацію «привести форму атестації здобувачів вищої освіти у відповідність зі Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035. Філологія або вмотивувати необхідність кваліфікаційної роботи бакалавра».</p> <p>Підставою для Кваліфікаційної роботи бакалавра є ґрунтовна теоретична підготовка за цією ОП, яка скеровує студентів до науково-дослідницької діяльності, що поглиблює не тільки теоретичні знання бакалавра-перекладача, а й практичні компетентності у здійсненні перекладу. Також Кваліфікаційна робота бакалавра, на наше переконання, найкраще забезпечує формування наукового складника інтегральної компетентності та забезпечує досягнення ПРН 17 та ПРН 19. Це суголосно із рекомендаціями шаовних членів ЕГ, тому ОП не потребує введення до нормативних ОК «навчальну дисципліну / модуль/-і, спрямовану/-і на методику та організацію науково-дослідної діяльності», оскільки таким ОК і є Кваліфікаційна</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>Критерію 1 за підкритерієм 1.2: залучення стейкхолдерів на всіх етапах реалізації ОП відбувається несистемно і має формальний характер, відсутні факти врахування / неврахування пропозицій здобувачів освіти, випускників ОП; ОП має недостатню відповідність Критерію 1 за підкритерієм 1.3: розробники ОП здійснюють моніторинг аналогічних вітчизняних і зарубіжних ОП, відстежують тенденції розвитку спеціальності та формулюють цілі і ПРН ОП із врахуванням галузевого контексту, не враховуючи контекст регіональний; ОП має часткову відповідність Критерію 1 за підкритерієм 1.4.: ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених у стандарті ВО, проте необґрунтовано вводить додаткові форми атестації здобувачів ВО. З огляду на зазначене, ЕГ робить висновок що ОП відповідає рівню В за Критерієм 1</p>	<p>робота бакалавра. Крім того, вважаємо необґрунтованою рекомендацію «привести форму атестації здобувачів вищої освіти у відповідність зі Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035. Філологія», адже Сатендарт філології визначає, що «Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену», а також«Заклад вищої освіти може вводити додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти за конкретною освітньою програмою».</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми ЕГ Рівень Е,</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2. ЕГ вважає позитивною практикою ОП формування soft skills не лише за рахунок вивчення ОК ОП, а й завдяки активній участі здобувачів ВО у низці наукових і культурних заходів, конкурсів та проєктів, які їм пропонує ЗВО у тісній співпраці усіх зацікавлених сторін. ЗВО має свою політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів ВО та викладачів (через систему професійного розвитку / підвищення кваліфікації). Здобувачі ВО, викладачі ОП і роботодавці позитивно оцінюють отримані під час навчання soft skills, які допомагають</p>	<p>Дякуємо шановним членам ЕГ за визначення позитивної практики стосовно розвитку soft skills, проте вважаємо за необхідне акцентувати увагу на інших сильних сторонах та позитивних практиках освітньої програми, зокрема: поєднання глибокої теоретичної підготовки перекладознавчого та лінгвістичного профілів (стилістика, термінознавство, історія мови, історія зарубіжної літератури тощо) з підготовкою студентів до практичної роботи перекладача-практика з двома мовами (практика письмового та усного перекладу, англійська мова та переклад тощо), результатом чого є обов'язкове проходження виробничої перекладацької практики з відривом від теоретичного навчання. Особлива увага звертається на компаративні аспекти (порівняльна лексикологія, порівняльна граматики), які не викладаються на освітніх програмах суто філологічного профілю. Крім того, здійснюється підготовка до науково-дослідної діяльності в галузі філології, на виконання досліджень з перекладознавства, зокрема написання кваліфікаційної роботи бакалавра, курсової роботи, підготовка тез виступів на конференції молодих науковців Інституту філології у квітні місяці кожного року. Але основною родзинкою програми можна вважати навчання здобувачів специфіці різних видів перекладу, які активно використовуються у наш час: усний послідовний переклад та основи перекладацького скоропису,</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>випусникам при подальшому працевлаштуванні.</p>	<p>переклад у сфері ділового спілкування, переклад фінансово-економічних текстів, редагування письмового перекладу, переклад з української мови португальською тощо.</p>
	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2</p> <p>П.2.1. Проте дисципліни за вибором здобувачів ВО, які представлені у ВБ1 і ВБ2, складаються відповідно з 10 і 13 навчальних дисциплін, 5 з яких наявні в обох вибіркових блоках, що переводить їх автоматично до обов'язкових ОК і зменшує обсяг вибіркових ОК до 42 кредитів ЄКТС, що складає 17,5% і порушує права здобувачів ВО на 25% вибіркових ОК від загальної кількості кредитів ЄКТС ОП (згідно пункту 15 частини першої статті 62 Закону України про вищу освіту). У редакції ОП кількість кредитів обов'язкових ОК дорівнює 177.</p> <p>П.2.2. Структурно-логічна схема ОП не визначає логічну послідовність вивчення навчальних дисциплін, а також погодження їх змісту за темами в часі та не відповідає поняттю графа: відсутній посеместровий розподіл, не продемонстровано послідовності / взаємопов'язаності вивчення ОК02, ОК03, ОК04, ОК05, ОК06, ОК07, ОК17, ОК13, ОК14, а також комплексного підсумкового іспиту з перекладу та португальської мови і підсумкового іспиту з англійської мови (що не зазначені в ОП); унаочнений взаємозв'язок решти структурних компонентів є частковим і нелогічним. Назви ОК10 – ОК23 зазначені в ОП, не співпадають з назвами відповідних ОК в НП; в ОП відсутні наявні в НП ОК13 (комплексний підсумковий іспит з перекладу та</p>	<p>П.2.1. та п. 2.4. (1) Стосовно часткового дублювання вибіркових освітніх компонентів, ми керувалися ідеєю про те, що такі дисципліни як <i>Переклад у сфері ділового спілкування (англійська мова)</i>, <i>Редагування текстів (українська мова)</i>, <i>Основи перекладу з української мови португальською</i>, <i>Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)</i> та <i>Інноваційні технології у перекладацькій практиці</i>, на які нам вказує ЕГ, мають бути представлені в обох блоках, але спроектовані на вивчення особливостей перекладу текстів різного жанрового та стилістичного спрямування. Зокрема у межах вибіркового блоку 1 "Переклад у міжкультурній комунікації (португальська мова, англійська мова)" ці дисципліни мають фокус на міжкультурній комунікації, що передбачає переклад текстів художнього та публіцистичного регістрів мови із врахуванням особливостей лінгвокультурних еквівалентів; а у межах блоку 2 "Письмовий та усний галузевий переклад (португальська мова, англійська мова)" у цих дисциплінах акцентується на текстах фахових мов галузевого перекладу з урахуванням термінологічних еквівалентів. Ми розуміємо, що ця відмінність повинна бути чітко окреслена у робочих програмах, проте, на жаль, це відображено лише частково у тематичних планах дисциплін. <u>Хочемо зауважити, що в навчальному процесі – це різні дисципліни за результатами перекладу різних текстів, тому сподіваємось переконати шановних членів ГЕР в тому, що їх не можна ідентифікувати як обов'язкові ОК, а все ж таки ці дисципліни залишаються вибірковими компонентами, тому, на наше переконання, має місце недогляд у розробленні робочих програм цих вибіркових дисциплін, а не зменшення вибіркової частини ОП до 17,5%. Із вдячністю приймаємо рекомендацію шановних членів ЕГ про оновлення вибіркових дисциплін і усунення повторів назв дисциплін. Хочемо зауважити, що ми терміново внесемо зміни до вибіркових блоків, сформулювавши назви цих дисциплін із проекцією на особливості вибіркових блоків, і студенти у лютому 2024 р. під час вибору дисциплін зможуть сформувати свою індивідуальну освітню траєкторію за оновленим варіантом.</u></p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>португальської мови) і ОК25 (підсумковий іспит з англійської мови).</p> <p>На додатковий запит щодо уточнення структурно-логічної схеми, було отримано роз'яснення щодо загального розподілу ОК за семестрами й описом схеми. Гарантом було зазначено, що ОК2 – ОК7 «не пов'язані ні між собою, ні з дисциплінами спеціалізації, є обов'язковими для всіх студентів ННІФ, але прямо не впливають на опанування філологічних дисциплін», що апіорі суперечить логічній послідовності вивчення компонент ОП і викликає питання щодо доцільності зазначених ОК в ОП.</p> <p>Зазначаємо незбалансований розподіл кредитів ЄКТС між португальською і англійською мовами. Якщо здобувачі обирають ВБ1, кількість кредитів ЄКТС з навчальних дисциплін португальської мови – 111, з яких 77 - мовні, 34 - перекладознавчі. При вивченні англійської мови мовні та перекладознавчі навчальні дисципліни не виокремлюються і складають 57 кредитів ЄКТС. Якщо здобувачі обирають ВБ2, кількість кредитів ЄКТС з навчальних дисциплін португальської мови – 114, з яких 74 - мовні, 40 - перекладознавчі й англійської мови – 54 кредити ЄКТС.</p> <p>Відмічаємо часткове досягнення ПРН24 заявленими ОК09, ОК18, натомість повним його забезпеченням вибірковою дисципліною «Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)». ПРН25 забезпечується вибірковою дисципліною «Інноваційні технології у перекладацькій практиці», а не заявленими ОК09, ОК12, ОК13.</p>	<p>Додатково зазначимо що у будь-якому разі ніякого порушення чинного законодавства немає оскільки здкувач освіти КНУТШ має право формувати свою індивідуальну траскторію незважаючи на запропонований у програмі вибір. Те що ЕГ називає порушенням було б таким тільки якби Університет обмежував вибір здобувачів тим що предстало в програмі</p> <p>П.2.1. (2) Дякуємо за зауваження стосовно 177 кредитів обов'язкових ОК, перепрошуємо за технічний недолік, який має місце в описі ОП, де загальна сума кредитів за обов'язковою частиною 180, але сума кредитів при перерахунку кредитів за кожним ОК становить 177 кредитів. Це сталося тому, що ОК 13 Вробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (португальська мова) становить 9 кредитів, а не 6, які помилково були зазначені в описі ОП. Просимо шановних членів ГЕР кваліфікувати це, як технічний недолік, оскільки навчальний план, як додатковий документ ОП, засвідчує відповідність суми складників (ОК) – 180 кредитів.</p> <p>П. 2.2. (1) Дозвольте надати пояснення з приводу зауважень щодо структурно-логічної схеми ОП. Не можемо погодитися із думкою шановних членів ГЕР про те, що доречно структурувати ОК за семестрами та погодити їх зміст за темами в часі, як і про те, що структурно-логічна схема демонструє нелогічність зв'язку між ОК. Освітня програма як <i>«єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання»</i> впроваджується в освітній процес на підставі двох взаємодоповнювальних документів: опису ОП та навчального плану ОП. Відповідно до п. 2.9. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, суголосного зі Ст. 9 та Ст.10 Закону України про вищу освіту, - <i>«Опис Освітньої програми включає: профіль програми (опис мети програми, програмних компетентностей і результатів навчання, особливостей викладання, оцінювання та ресурсного забезпечення, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою тощо); перелік компонентів (складових) освітньої програми; структурно-логічну схему програми; опис форм атестації здобувачів освіти; матриці забезпечення компонентами програми програмних компетентностей і результатів навчання. Додатком до Освітньої програми є навчальний план, що визначає (у кредитах ЄКТС) перелік та обсяги навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення; форми про ведення навчальних занять, їх обсяг; графік навчального процесу; форми поточного та підсумкового контролю»</i>. У структурно-логічній схемі ОПП «Переклад із португальської та англійської мов» чітко визначено за допомогою різних кольорів логіко-змістові складники обов'язкової</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>П.2.3. Між тим ОК 02, ОК 03, ОК 04, ОК 05, ОК 06, ОК 07, які були охарактеризовані гарантом ОП як «не пов'язані ні між собою, ні з дисциплінами спеціалізації», потребують належного вмотивованого обґрунтування їхньої відповідності заявленим спеціальності та спеціалізації.</p> <p>П.2.4. Варто зазначити, що навчальні дисципліни «Переклад у сфері ділового спілкування (португальська мова)», «Редагування текстів (українська мова)», «Основи перекладу з української мови португальською», «Інноваційні технології у перекладацькій практиці», «Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)» наявні в обох вибіркових блоках, що переводить їх автоматично в статус обов'язкових ОК, а отже зменшує обсяг вибіркових ОК до 42 кредитів ЄКТС, що складає 17,5% і порушує права здобувачів ВО на 25% вибіркових ОК від загальної кількості кредитів ЄКТС ОП (згідно пункту 15 частини першої статті 62 Закону України про вищу освіту).</p> <p>П.2.5. Фактаж звітів з проходження перекладацької практики здобувачів ВО (у переліку видів робіт відсутній письмовий, усний переклад тощо) ставить під сумнів належне формування передбачених ОП компетентностей: ФК6, ФК9, ФК15; досягнення ПРН1, ПРН14, ПРН21, ПРН24. Процедура перезарахування окремих видів робіт здобувачам ВО, які проходять виробничу перекладацьку практику, в два етапи не прописана ані в РНПД, ані в Положенні про навчальні та виробничі практики студентів ННІФ. Проте такі прецеденти на ОП є, коли здобувачі перший етап проходження практики зазначають у грудні 2019р., а другий –</p>	<p>та вибіркових частин, виокремлено практичну підготовку та підсумкову атестацію, а також наочно продемонстровано за допомогою стрілок зв'язки між ОК цих складників. Закономірність використання кольору, як маркування логіко-змістового складника, та стрілок між окремими ОК була пояснена у відповіді на запит ЕГ. Дозвольте ще раз прокоментувати ці принципи структурування:</p> <p>ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА ОП</p> <p>1) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований рожевим кольором</u>, представляє дисципліни, спрямовані на забезпечення загальних компетентностей ОП: Вступ до університетських студій, Науковий образ світу, Основи екології, Філософія, Соціально-політичні студії, Вибрані розділи трудового права та основи підприємницької діяльності. Ці дисципліни не пов'язані між собою, але формують загальні компетентності, тобто загальні знання, що є обов'язковими для формування свідомості, соціальної поведінки здобувачів вищої освіти ННІФ.</p> <p>2) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований кольором аквамарин</u>, представляє загальнофілологічні дисципліни (Латинська мова для перекладачів, Вступ до мовознавства, Стилїстика мовного ресурсу (українська мова), які є базовими для вивчення теоретичних мовознавчих дисциплін з португалістики та контрастивістики - Порівняльна лексикологія португальської та української мов, Порівняльна граматики португальської та української мов, Стилїстика португальської мови, Історія португальської мови, Термінознавство (португальська мова), що відображено за допомогою стрілок.</p> <p>3) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований фіолетовим кольором</u>, представляє теоретичні мовознавчі дисципліни з португалістики та контрастивістики: Порівняльна лексикологія португальської та української мов, Порівняльна граматики португальської та української мов, Стилїстика португальської мови, Історія португальської мови, Термінознавство (португальська мова), які логічно пов'язані із Багатосеместровою дисципліною Практика письмового та усного перекладу (португальська мова) окремого складника – перекладознавство.</p> <p>4) <u>логіко-змістовий складник ОП - Перекладознавство, маркований синім кольором</u>: <u>Вступ до перекладознавства, Практика письмового та усного перекладу</u> (португальська мова), саме друга дисципліна є базовою для поглиблення перекладознавчих компетентностей у вибіркових блоках ОП, що унаочнено стрілками до ВБ, маркованих голубим кольором, а ОК Вступ до перекладознавства логічно пов'язаний із складником – англійська мова, маркованим блідо-рожевим кольором;</p> <p>5) <u>логіко-змістовий складник ОП – англійська мова, маркований блідо-рожевим кольором</u>, до якого входять дисципліни Англійська мова та переклад, Лінгвокраїнознавство англомовних країн.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>у лютому – березні 2022р., причому в наказі на практику зазначена лише остання дата. Здобувачі ВО зазначили недостатню кількість баз практики, труднощі в самостійному їх пошуку, відсутність можливостей її проходження у посольствах Португалії та Бразилії. Під час зустрічей із стейкхолдерами ЕГ не отримала підтвердження фактів співпраці з роботодавцями у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту, йшлося лише про її перспективи.</p> <p>П.2.6. В ОП, що акредитується, відсутня будь-яка практика з англ. мови, що унеможливило формування відповідних компетентностей, передбачених в ОП: ФК3, ФК6, ФК9, ФК15; досягнення ПРН1, ПРН8, ПРН11, ПРН14, ПРН21, ПРН24.</p> <p>Рекомендації: розширити перелік дисциплін у межах вибіркового блоку із урахуванням їхньої тематики, зняти повтори; переглянути ОП і НП на предмет узгодженості назв окремих дисциплін, кількості кредитів з окремих ОК; збалансувати кількість кредитів ЄКТС між мовними та перекладознавчими дисциплінами з португальської й англійської мов; обґрунтувати відповідність ОК02 – ОК07 спеціальності 035 Філологія та спеціалізації 035.053 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; реалізація існуючого механізму вибору здобувачами вищої освіти дисциплін вільного вибору потребує вдосконалення з метою надання їм більшої свободи та підвищення ефективності формування ними індивідуальної освітньої</p>	<p>6) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований темно-рожевим кольором, представляє літературно-культурологічні дисципліни португалістики:</u> Історія зарубіжної літератури, Література португаломовних країн, Лінгвокраїнознавство португаломовних країн, що логічно пов'язані між собою (у схемі стрілками).</p> <p>7) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований помаранчевим кольором, представляє літературно-культурологічні дисципліни україністики:</u> Сучасна українська література і Українська та зарубіжна культура, які в свою чергу мають зв'язок з дисциплінами Лінгвокраїнознавство англійськомовних країн і Лінгвокраїнознавство португаломовних країн та з дисциплінами попереднього логіко-структурного складника.</p> <p>ВИБІРКОВА ЧАСТИНА ОП</p> <p>1) ВБ 1 "Письмовий та усний галузевий переклад (португальська мова, англійська мова)"</p> <p>2) ВБ2 "Переклад у міжкультурній комунікації (португальська мова, англійська мова)".</p> <p>Завершують схему Виробничу перекладацьку практику з відривом від теоретичного навчання та логіко-змістовий складник підсумкової атестації Комплексний підсумковий іспит з перекладу та португальської мови, Підсумковий іспит з англійської мови, Кваліфікаційна робота бакалавра.</p> <p>На наше переконання, структурно-логічна схема повинна унаочнювати структурно і логічно концепцію змісту освітньої програми, а не структурувати хронологічну посеместрову послідовність вивчення освітніх компонентів, тому не бачимо необхідності дублювати (за навчальним планом) в описі ОП посеместровий розподіл дисциплін.</p> <p>П.2.2 (2) З приводу зауваження про те, що «Назви ОК10 – ОК23 зазначені в ОП, не співпадають з назвами відповідних ОК в НП» хочемо зазначити, що назви дисциплін абсолютно однакові як у навчальному плані, так і в описі ОП, проте шифри і нумерація дисциплін у двох документах різні: в описі – ОК (освітній компонент), а в навчальному плані до 2022р. в університеті використовувалось інше кодування - ННД (нормативна навчальна дисципліна) та ДВС (дисципліна вибору студента). Крім того, автоматична система Тритон не враховує при генерації файлу послідовність введених дисциплін в електронному варіанті, тому виникає така технічна недоречність. На сьогодні цей недолік уже виправлено, але редакція ОП 2020 р. ще цього не відображає. Щодо відсутності в ОП наявних в НП ОК13 (комплексний підсумковий іспит з перекладу та португальської мови) і ОК25 (підсумковий іспит з англійської мови), хочемо зауважити, що за правилами оформлення описів ОП, освітні компоненти, які не передбачають кредитного виміру та не зазначаються у матрицях ОП, зокрема підсумкові іспити, не подаються у п.2.1. Перелік компонентів ОП, а характеризуються у п.3 Форма атестації здобувачів освіти. Вважасмо</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>траєкторії; переглянути процедуру 3.7 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір дисциплін; увести ОК з виробничої перекладацької практики з англійської мови; чітко прописати процедуру перезарахування окремих видів робіт здобувачам ВО, які проходять виробничу перекладацьку практику в два етапи; удосконалити структуру звіту з проходження виробничої перекладацької практики; розширити перелік баз практик; залучати роботодавців до формулювання цілей і завдань практичної підготовки, визначення її змісту; брати до уваги відгук-оцінку представника бази практики у підсумковому оцінюванні під час захисту практики; розробити навчально-методичні матеріали для самостійної роботи, чітко визначивши її тематику, види, форми та обсяг завдань, критерії оцінювання.</p> <p>ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 2: ОП має недостатню відповідність Критерію 2 за підкритерієм 2.1: через наявність однакових навчальних дисциплін у ВК1 і ВК2 зменшено обсяг вибіркового ОК до 42 кредитів ЄКТС (17,5%), порушено право здобувачів ВО на 25% вибіркового освітніх компонент за ОП. ОП не відповідає Критерію 2 за підкритерієм 2.2: НП не відповідає ОП; частина ОК не взаємопов'язані; не збалансовано розподіл кредитів ЄКТС між мовними та перекладознавчими дисциплінами з португальської й англійської мов; певні ПРН забезпечуються виключно за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача. ОП має часткову відповідність Критерію 2 за підкритерієм 2.3: зміст ОП в цілому відповідає предметній області зазначеної спеціальності та спеціалізації; разом з</p>	<p>недоречним дублювання інформації в одному документі. Також сподіваємось, що наші пояснення за пп.2.2(2), доводять що зазначені зауваження не можуть розглядатися як недоліки за критерієм1.</p> <p>П.2.2. (3) Дозвольте не погодитись із рекомендацією про збалансування кредитів в ОП для мовних складників португальська / англійська мови, оскільки вважаємо, що визначальним для формування розподілу кредитів з англійської та португальської мови є не назва ОП, яка містить два мовні «Переклад із португальської та з англійської мов», а спеціалізації 035.053 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська), за якою впроваджена освітня програма і за якою визначається ліцензійний обсяг замовлення на цю ОП. компоненти Відповідно до Стандарту філології за цією спеціалізацією присвоюється і освітня кваліфікація – бакалавр філології за спеціалізацією романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська за умови успішного опанування дисциплін обов'язкової частини та успішного складання підсумкової атестації. Відповідно, основний фокус освітньої програми акцентує на португальській мові та перекладі, а не на англійській: «Спеціальна освіта з португальської та англійської мов і перекладу з основним акцентом на підготовці за спеціалізацією 035.053 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша — португальська)». Тому, на наше глибоке переконання, у цій програмі недоречно збалансовувати кількість кредитів на викладання португальської/англійської мов. Тим більше, це не може визначатися як негативна практика за ОП.</p> <p>П.2.2 (4) Не можемо погодитися із зауваженням про часткове досягнення ПРН 24. Здійснювати усний послідовний переклад з португальської та англійської мов і володіти основами перекладацького скоропису та ПРН 25. Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу обов'язковими компонентами ОП. ПРН 24 досягається у межах ОК 9 Практика письмового та усного перекладу (19 кредитів)та ОК 18 Англійська мова та переклад (36 кредитів), у межах викладання цих багатьох семестрових дисциплін не можна не використовувати техніки послідовного перекладу і не володіти основами перекладацького скоропису, тому що це основні методики сучасного перекладознавства. Той факт, що у вибірковій частині є суголосна до ПРН 24 дисципліна Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова), що поглиблює опанування цими ключовими методиками перекладу, не заперечує повного досягнення ПРН 24, адже студент може і не обрати вибіркового блоку, в якому вона реалізовується, а ПРН досягається у межах обов'язкових дисциплін. ПРН 25 забезпечується ОК 9 Практика письмового та усного перекладу (19 кредитів), ОК 12 Термінознавство (португальська мова) (3 кредити) та</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>тим ОК 02 – ОК 07 потребують вмотивованого обґрунтування їхньої відповідності спеціальності та спеціалізації. ОП не відповідає Критерію 2 за підкритерієм 2.4: відсутня можливість реального вибору здобувачами ВО навчальних дисциплін. ОП має недостатню відповідність Критерію 2 за підкритерієм 2.5: відсутня виробнича перекладацька практика з англійської мови; унеможливлено формування частини ФК і досягнення частини ПРН, передбачених ОП; відсутня співпраця з роботодавцями у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту; відсутня процедура перезарахування окремих видів робіт здобувачам ВО, які проходять виробничу перекладацьку практику в два етапи; недостатня кількість баз практик. ОП відповідає Критерію 2 за підкритерієм 2.6: перевагою ОП є те, що формування soft skills відбувається не лише за рахунок вивчення представлених ОК, а й через активне залучення здобувачів освіти до низки заходів: проектів, конференцій, конкурсів тощо і формується через систему професійного розвитку / підвищення кваліфікації НПП і здобувачів ОП. ОП має часткову відповідність Критерію 2 за підкритерієм 2.8: співвіднесення аудиторної та самостійної роботи за ОП відповідає нормативним документам ЗВО, силабуси в організації освітнього процесу не використовуються, в робочих програмах навчальних дисциплін обсяг матеріалу, форма контролю самостійної роботи не прописано. З огляду на зазначене, ЕГ робить висновок що за Критерієм 2 ОП відповідає рівню Е.</p>	<p>ОК 13 Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (португальська мова) (6 кредитів). Ці ОК подають як інноваційні технології, які необов'язково мають характер інформаційних, так і ІТ-технології, адже без сучасних систем автоматичного перекладу, паралельних корпусів, електронних словників, зокрема і термінологічних, вивчення цих дисциплін не можливе. Той факт, що компетентності за ПРН 25 поглиблюються спеціальним вибіркоким курсом Інноваційні технології у перекладацькій практиці, ніяк не заперечує досягнення цього ПРН зазначеними обов'язковими компонентами.</p> <p>П.2.2 та п. 2.3.(3) Гарантом було зазначено, що ОК2 – ОК7 «не пов'язані ні між собою, ні з дисциплінами спеціалізації, є обов'язковими для всіх студентів ННІФ, але прямо не впливають на опанування філологічних дисциплін», що апіорі суперечить логічній послідовності вивчення компонент ОП і викликає питання щодо доцільності зазначених ОК в ОП, П.2.3. Між тим ОК 02, ОК 03, ОК 04, ОК 05, ОК 06, ОК 07, які були охарактеризовані гарантом ОП як «не пов'язані ні між собою, ні з дисциплінами спеціалізації», потребують належного вмотивованого обґрунтування їхньої відповідності заявленим спеціальності та спеціалізації. Запитання щодо доцільності наявності цих дисциплін у програмі є щонайменше дивним – вони забезпечують формування наскрізних компетентностей і всебічний розвиток особистості чим вища освіта і відрізняється від професійно-ітехнічної чи фахової-передвищої.</p> <p>п.2.5. Щодо проходження виробничої практики з перекладу з португальської мови, то варто зазначити, що сама програма є новою і, хоча португальська мова належить до п'яти найрозповсюдженіших мов світу, наразі, під час війни в Україні, потреби в таких перекладах є спорадичними. А підготовка таких фахівців спрямована, в першу чергу, на перспективу. Та і кількість здобувачів такої освіти наразі є незначна, тому вважаємо, що на сьогодні існуючі бази практик, а саме Посольство Бразилії, Центр португальської мови при Інституті Камоенса в Києві є достатніми для організації такої практики. Залучення здобувачів освіти до інших установ на їхнє прохання є перспективним напрямом розширення таких баз в майбутньому. Механізм зарахування практики, яку здобувач проводить в два етапи, існує і застосовується, виходячи із загальних положень про вимоги до такої виробничої практики (у разі усного перекладу – це кількість годин чи робочих днів, а у разі письмового перекладу – кількість перекладених сторінок). На стадії завершення розробка робочої програми з виробничої практики, яку щойно затвердила Навчально-методична комісія ННІФ. Відгук представника ринку праці є одним із документів, що враховується при оцінюванні проходження такої практики (у відповідях на запити ЕГ такі відгуки надсилалися).</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
		<p>П.2.6. Не можемо погодитися із шановними членами ЕГ стосовно зауваження, що «В ОП, що акредитується, відсутня будь-яка практика з англ. мови, що унеможливує формування відповідних компетентностей, передбачених в ОП: ФК3, ФК6, ФК9, ФК15; досягнення ПРН1, ПРН8, ПРН11, ПРН14, ПРН21, ПРН24». Адже серед перерахованих ФК та ПРН лише ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії португальської та англійської мов та ПРН 8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію португальської та англійської мов і літератур і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності мають конкретне спрямування у формулюванні на професійну діяльність, а всі інші перераховані ФК і ПРН такого спрямування не мають і повністю забезпечуються іншими ОК освітньої програми (матриці ОП), тому для формування ФК 6, ФК 9, ФК 15 та досягнення ПРН 1, ПРН 11, ПРН 14, ПРН 21, ПРН 24 у частині англійська мова не обов'язкова виробнича практика. Крім того, формування ФК 3 у частині «знання з теорії та історії англійської мови» та досягнення ПРН 8 у частині «Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію англійської мови» забезпечується повною мірою іншими ОК освітньої програми, що також відображено у матрицях ОП. Крім того, Стандарт філології визначає, що «Заклад вищої освіти самостійно формує перелік дисциплін, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідний для набуття визначених Стандартом компетентностей.» <u>Тому вважаємо, що висновок про те, що відсутність практики з англійської мови «унеможливує формування відповідних компетентностей, передбачених в ОП: ФК3, ФК6, ФК9, ФК15; досягнення ПРН1, ПРН8, ПРН11, ПРН14, ПРН21, ПРН24» є, на наш погляд, дуже узагальненим і необґрунтованим.</u> На наше переконання виробнича практика як ОК є необхідною тоді, коли вона виступає умовою присвоєння освітньої або професійної кваліфікації, а у нашому випадку освітня кваліфікація за спеціалізацією 035.041 (Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська), відповідно до Стандарту філології не може бути присвоєна, тому що Стандарт філології не регламентує присвоєння додаткових освітніх кваліфікацій. Також ми не можемо присвоїти за цією ОП професійну кваліфікацію – перекладача, оскільки за чинним КЛАСИФІКАТОРОМ ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010 (Класифікатор професій із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15 лютого 2019 року No 259) ця професія може присвоюватися лише за освітнім рівнем Магістра.</p>
		<p>Зважаючи на надані пояснення щодо зауважень та рекомендацій за критерієм 2, маємо підстави вважати що більшість наведених у звіті ЕГ зауважень будуть визнані несуттєвими, а решта не можуть бути оцінені як негативні практики які ставлять під сумнів досягнення цілей програми. Відповідно, враховуючи зазначене, вважаємо, що оцінювання Критерію 2 за рівнем Е є недостатньо</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
		обґрунтованим, тому сподіваємось на уважне врахування шановними членами ГЕР наших пояснень і підвищення оцінки за Критерієм 2 до рівня В.
<p>Критерій 3 Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання ЕГ Рівень В,</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті. Правила прийому на ОП чіткі та недискримінаційні. Додаткова інформація на сайті містить перелік документів, а також додаткові матеріали, як-от, практикум з написання мотиваційного листа та ін. Результати навчання в інших ЗВО визнаються відповідно до законів та внутрішніх нормативів. У вільному доступі викладено порядок реалізації академічної мобільності та процес визнання неформальної освіти. Наявна практика врахування результатів такої діяльності.</p> <p>Слабкою стороною є недосконалість практики перезарахування результатів академічної мобільності. Здобувачі активно залучаються до програм академічного обміну з університетами-партнерами в Португалії. Практика перезарахування результатів вивчення ОК “Português moderno” в Коїмбрському університеті в українському ОК Сторінка 11 “Практичний курс португальської мови” не враховує розбіжність, яка зафіксована у РП як РН 2.4 “Переклад: здійснювати письмовий та усний переклад з португальської мови на українську та з української на португальську текстів за тематикою, що вивчається” в українській програмі.</p> <p>Рекомендовано до наступного навчального року удосконалити алгоритм для врахування (чи компенсації, в разі необхідності) всіх ПРН.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності. Повністю відповідними акредитаційним вимогам можна вважати: практику розміщення інформації (в тому числі, додаткової) щодо правил прийому та навчання на офіційних сторінках університету, інституту та ОП (п.3.1); врахування специфіки</p>	<p>Зауваження щодо перезарахування результатів навчання у студента В.Лозовика в ОК “Português moderno” в Коїмбрському університеті як аналога українському ОК Сторінка 11 “Практичний курс португальської мови” ніби то не враховує розбіжність, яка зафіксована у РП як РН 2.4 “Переклад: здійснювати письмовий та усний переклад з португальської мови на українську та з української на португальську текстів за тематикою, що вивчається”, в українській програмі не вважаємо негативним фактом освітньої діяльності, оскільки ПРН з перекладу дублюється ОК 9 (Практика усного та письмового перекладу (португальська мова)), який здобувач складав в КНУТШ. Проте дякуємо за зауваження шановним членам ЕГ, врахуємо його у процедурах перезарахування результатів навчання студентів за академічною мобільністю.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>ОП при прийомі на навчання через урахування потенціалу до вивчення іноземних мов радше, ніж знань із безпосередньо португальської мови, яка не вивчається в українських школах (п.3.2); наявність чіткого і зрозумілого алгоритму визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, і наявність відповідних документів у вільному доступі (п.3.3.); процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, описану в “Положенні про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка”, та реалізовану в зарахуванні результатів конкурсів перекладу, перекладів на громадських засадах тощо в рамках окремих модулів (п.3.5.). Частково відповідною акредитаційним вимогам вважаємо практику зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (п.3.4.). Алгоритм зарахування – дієвий, однак потребує вдосконалення, зокрема в контексті врахування певних ПРН, пов’язаних із перекладом, які можуть бути відсутніми в курсах інших ЗВО. Виявлені ЕГ неузгодженості (перезарахування результатів вивчення мовних дисциплін без урахування перекладацької складової) можуть бути усунуті впродовж поточного навчального року.</p>	
<p>Критерій 4 Навчання і викладання за освітньою програмою ЕГ Рівень В,</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики. Випускники, гарант та НПП констатують високу ефективність ОП щодо навчання португальській мові, підтвержене результатами незалежного оцінювання рівня мови безпосередньо в португальських університетах, та відгуками носіїв мови. Адміністрація ЗВО виявляє відповідальний підхід щодо з’ясування ступеню</p>	<p>Не можемо погодитися із зауваженням про часткове досягнення ПРН 24. Здійснювати усний послідовний переклад з португальської та англійської мов і володіти основами перекладацького скоропису та ПРН 25. Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу обов’язковими компонентами ОП. ПРН 24 досягається у межах ОК 9 Практика письмового та усного перекладу (19 кредитів)та ОК 18 Англійська мова та переклад (36 кредитів), у межах викладання цих багато семестрових дисциплін не можна не використовувати техніки послідовного перекладу</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>задоволеності якістю навчання здобувачами вищої освіти. Академічна спільнота вільна в процесі здобуття та поширення знань, здійсненні наукових досліджень і використанні результатів. В ОП реалізовано поєднання навчання і досліджень як у форматі традиційних методів та форм навчання (лекцій, семінарських, практичних занять, самостійної аудиторної та позааудиторної роботи), так і новаторських: в ОК “Термінознавство португальська мова”, використовуючи елементи контент-аналізу та метамовного пошуку, здобувачі реалізують власні цифрові термінографічні проекти, які мають як науково-дослідницьку, так і прикладну цінність.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки. Недостатнє урахування сучасних ринкових практик призводить до розбалансованості у навчанні та викладанні усного та письмового перекладу, неврахування технологічних складових фахової компетенції перекладачів. Так досягнення ПРН 24 відбувається на рівні ВК “Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)”, а в ОК 9 та ОК 18 реалізовано частково (відсутні окремі модулі, теми, завдання на іспиті). ПРН 25 має досягатися в ОК 12, ОК 9 та ОК 13, але в РП власне перекладацькі технології не конкретизовані, лабораторія не обладнана ПЗ, студенти відзначають використання окремих інструментів корпусної лінгвістики, а базові для письмових перекладачів САТ-інструменти вивчають оглядово. Оцінювання перекладацької практики не передбачає системного врахування думки баз практики щодо якості роботи практикантів. Формування індивідуальної траєкторії навчання частково студентоцентроване: ВК пропонованих блоків збігаються на понад 50%; деякі ПРН можуть</p>	<p>і не володіти основами перекладацького скоропису, тому що це основні методики сучасного перекладознавства. Той факт, що у вибірковій частині є суголосна до ПРН 24 дисципліна Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова), що поглиблює опанування цими ключовими методиками перекладу, не заперечує повного досягнення ПРН 24, адже студент може і не обрати вибірковий блок, в якому вона реалізовується, а ПРН досягається у межах обов'язкових дисциплін. ПРН 25 забезпечується ОК 9 Практика письмового та усного перекладу (19 кредитів), ОК 12 Термінознавство (португальська мова) (3 кредити) та ОК 13 Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (португальська мова) (6 кредитів). Ці ОК подають як інноваційні технології, які необов'язково мають характер інформаційних, так і ІТ-технології, адже без сучасних систем автоматичного перекладу, паралельних корпусів, електронних словників, зокрема і термінологічних, вивчення цих дисциплін не можливе. Той факт, що компетентності за ПРН 25 поглиблюються спеціальним вибірковим курсом Інноваційні технології у перекладацькій практиці, ніяк не заперечує досягнення цього ПРН зазначеними обов'язковими компонентами.</p> <p>Оцінювання перекладацької практики не передбачає системного врахування думки баз практики щодо якості роботи практикантів.</p> <p>Щодо оцінювання: думку представників баз практики, безумовно, можна враховувати глибше. Але проблема полягає в тому, що на базах практики немає викладачів перекладу, здатних належно оцінити студентів за академічними шкалами, тому вони надають зворотний зв'язок радше у термінах досягнення виробничої мети, і в переважній більшості вважають досвід перекладачів-початківців близьким до відмінного. Тому, безумовно, щоб глибше диференціювати досягнення різних студентів за академічною шкалою, викладач, керівник практикою від університету, має оцінити й надану документацію, і здатність студента пояснити прийняті перекладацькі рішення з урахуванням отриманого досвіду на виробництві, а також захист практик.</p> <p>Стандарт ISO 17100 передбачає такі компетенції:</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>сформуватися переважно за рахунок ВК (що містить ризик не набути певні ПРН у разі “уведення предметів особистого вибору”, запланованого на засіданні кафедри №10 від 1.06.2023). Фактів “урахування міжнародного досвіду для вдосконалення освітніх програм” (Стратегія інтернаціоналізації КНУТШ), так само, як і впливу змісту міжнародних стандартів: “Професійний стандарт в усному перекладі”, “Професійний стандарт в письмовому перекладі” (затверджених, згідно з даними у ВСО, на державному рівні у Великій Британії), а також галузевого стандарту ISO 17100 (2015) на ОП чи ОК не виявлено.</p> <p>Рекомендовано впродовж поточного навчального року: 1. Впровадити систему фіксування зауважень та пропозиції стейкхолдерів. 2. Впровадити диференційоване оцінювання з баз практик, яке б урахувалося керівниками практик від ОП в фінальній оцінці. 3. Розмежувати (або чітко відділити в курсах) усний та письмовий переклад, урахувавши сталі практики ринку лінгвістичних послуг, міжнародні Професійні стандарти з усного та письмового перекладу, досвід міжнародних ЗВО-партнерів. 4. Відповідно до запиту поточних та колишніх здобувачів, а також до тенденцій на ринку лінгвістичних послуг, посилити технологічну підготовку, впровадивши системне (а не ознайомче) використання САТ-інструментів. 5. Переглянути зміст вибіркового блоку задля уникнення дублювання освітніх компонентів і забезпечення принципу студентоцентрованості. 6. Розглянути можливість перевести вибіркові дисципліни, в межах яких переважно досягаються ПРН 24 та ПРН 25, в статус обов’язкових. 7. Актуалізувати досягнення ПРН 18 через урахування вимог стандарту ISO 17100 (2015).</p>	<p>3.1.3 Professional competences of translators</p> <p>Translators shall have the following competences.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Translation competence: the ability to translate content in accordance with 5.3.1, including the ability to address the problems of language content comprehension and language content production and the ability to render the target language content in accordance with the client-TSP agreement and other project specifications. b) Linguistic and textual competence in the source language and the target language: the ability to understand the source language, fluency in the target language, and general or specialized knowledge of text-type conventions. This linguistic and textual competence includes the ability to apply this knowledge when producing translation or other target language content. c) Competence in research, information acquisition, and processing: the ability to efficiently acquire the additional linguistic and specialized knowledge necessary to understand the source language content and to produce the target language content. Research competence also requires experience in the use of research tools and the ability to develop suitable strategies for the efficient use of the information sources available. d) Cultural competence: ability to make use of information on the behavioural standards, up-to-date terminology, value systems, and locale that characterize both source and target language cultures. e) Technical competence: the knowledge, abilities, and skills required to perform the technical tasks in the translation process by employing technical resources including the tools and IT systems that support the whole translation process. f) Domain competence: the ability to understand content produced in the source language and to reproduce it in the target language using the appropriate style and terminology. <p>Вони враховані в наступних ПРНх</p> <ul style="list-style-type: none"> A) ПРН 15, ПРН 16, ПРН 20, ПРН 21, ПРН 23, ПРН 24, ПРН 25 b) ПРН 1, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 17, ПРН 26 c) ПРН 2, ПРН 6 d) ПРН 4, ПРН 5, ПРН 13, ПРН 22, ПРН 25

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>Обґрунтування рівня відповідності. Констатуємо, що обрання форм та методів навчання здійснюється відповідно до принципів академічної свободи. При цьому відповідність форм та методів навчання досягненню ПРН24 та ПРН25 – часткова (недооцінка технологічної складової, специфіки усного та письмового перекладу як окремих сервісів свідчать про необізнаність із потребами та тенденціями ринку лінгвістичних послуг https://www.uati.org/survey-2020/). Процес формування індивідуальної навчальної траєкторії через вибіркові блоки не достатньо студентоцентрикований. Ураховуючи всі фактори, вважаємо, що за підкритерієм 4.1. програма частково відповідна. Враховуючи інституційні практики (відсутність силабусів), однак загальну обізнаність здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та переважно наявності критеріїв оцінювання у межах ОК, констатуємо відповідність ОПП підкритерію 4.2. За підкритерієм 4.3. констатуємо відповідність поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, яке реалізовується як на індивідуальному рівні через заохочення окремих здобувачів до такої діяльності, так і на рівні ОК, які містять у собі елементи науково-дослідницької діяльності, що несе дидактичну і практичну цінність. За підкритеріями 4.4. та 4.5. можемо констатувати часткову відповідність, оскільки, незважаючи на науковий доробок НПП, доведений досвід роботи перекладачами, підтверджені міжнародні зв'язки, стажування, академічну співпрацю з НПП ЗВО-партнерів у Іспанії та Португалії, відстежити вплив такої діяльності на ОП виявити не вдалося. Частина окреслених недоліків пов'язані з інституційними практиками ЗВО щодо нечастого перегляду ОП</p>	

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>та ОК. Науковий та професійний потенціал НПП, тісні міжнародні зв'язки та матеріальні можливості ЗВО можуть посилити ОП у контексті приведення змісту навчання за ОП до повної відповідності вимогам у найближчій перспективі</p>	
<p>Критерій 5 Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність ЕГ Рівень В,</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики. 1. Існує дієвий механізм забезпечення об'єктивності семестрового контролю шляхом приймання іспитів двома викладачами. 2. До складу екзаменаційної комісії, яка приймає атестаційні іспити, запрошуються особи, які не є Сторінка 16 викладачами випускової кафедри. Слабкі сторони, недоліки. 1. У деяких РП не розписані критерії оцінювання (до ОК 4, ОК 19, ОК 21), студенти не розуміють критеріїв оцінювання деяких ОК (ОК 5, ОК 17). 2. Існує розходження зі Стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 «Філологія» щодо форм атестації. Рекомендації: Доопрацювати РП на предмет інформації щодо критеріїв оцінювання та зразків питань підсумкового контролю протягом другого семестру 2023/2024 н. р.; НПП та гаранту інформувати здобувачів щодо можливості ознайомлення з РП на сайті та проводити опитування малокомплектних груп здобувачів щодо зрозумілості форм контролю і критеріїв оцінювання. Переглянути питання доречності форм атестації, беручи до уваги вимоги Стандарту вищої освіти, навантаження на здобувачів та логічність структури ОП/ Обґрунтування рівня відповідності. ОП повністю відповідає акредитаційним вимогам Критерію 5 за підкритеріями 5.3, оскільки правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів,</p>	<p>Зауваження щодо відсутності критеріїв оцінювання в робочих програмах ОК 4, ОК 19, ОК 21 приймаємо і зазначені програми будуть доопрацьовані найближчим часом. Щодо форм атестації для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 «Філологія», зокрема, включення до державних іспитів двох мов та захист бакалаврської роботи, хоча це і певною мірою суперечить Стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня, однак практичний досвід засвідчує, що саме така форма атестації забезпечує належний контроль знань та якість підготовки ЗО вже на рівні бакалавра і до сьогодні не викликала особливих труднощів для ЗО, адже саме таким чином визначається як знання та навички з двох мов та перекладу, так і їхні навички і здатність до проведення дослідницької роботи.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження та є доступними для всіх учасників освітнього процесу, і 5.4, оскільки ЗВО має ґрунтовно прописані політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, механізми інформування учасників освітнього процесу про принципи академічної доброчесності, використовує відповідні технологічні рішення, щоб протидіяти їй порушенням. ОП частково відповідає вимогам підкритерію 5.1, тому що, хоча форми контрольних заходів є зрозумілими, валідними та оприлюднюються заздалегідь, спостерігається відсутність критеріїв оцінювання у РП деяких ОК та недостатня зрозумілість критеріїв оцінювання й форм контролю деяких ОК для здобувачів, і вимогам підкритерію 5.2, оскільки ЗВО були введені додаткові форми підсумкової атестації, що не вимагаються Стандартом (підсумковий іспит з англійської мови та кваліфікаційна робота), хоча таке рішення не суперечить нормативній базі ЗВО. Виявлені за п. 5.1 і 5.2 недоліки не позначилися на набутті компетентностей здобувачами і суттєво не ускладнили отримання освітніх послуг, а тому не перешкоджають оцінюванню ОП за Критерієм 5 на рівень «В».</p>	
<p>Критерій 6 Людські ресурси ЕГ Рівень Е,</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики. Сильною стороною є високий рівень професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП, як перекладачів португальської/англійської мов. (Зокрема, гарант Г.Г. Верба задіяна як перекладач португаломовних письменників, к.ф.н. Бережний А.В. працював перекладачем португальської мови у Посольстві Бразилії, асист. О.М. Вронська задіяна як перекладач під час судових засідань, співпрацює з перекладацькими агенціями тощо). Позитивні</p>	<p>Хочемо відзначити, що рівень наукової та професійної активності кадрового складу групи розробників ОПП відповідає Ліцензійним умовам щодо провадження освітньої діяльності (Постанова КМ України від 10.05.2018 року № 347), що засвідчується виконанням як мінімум 4 умов (за останні 5 років).</p> <p>Гарант програми проф. Верба Г.Г.:</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection</p> <p>1.El cambio semántico como fuente de los falsos amigos del traductor -“Mundo Esloveno”,</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>практики: 1) У КНУТШ створена та ефективно функціонує система професійного розвитку науковопедагогічних працівників, належним чином підтримувана адміністрацією та академічною спільнотою університету. 2) Залучення носіїв мови до аудиторних занять (Енріке Менезиш де Албукеркі, Рікарду Рату Родрігеш), що поліпшує у здобувачів освіти формування комунікативної компетенції, створює можливість реального занурення в іншомовне середовище. 3) Стимулювання розвитку викладацької майстерності через розроблені у КНУТШ та програми закладів-партнерів програм професійного самовдосконалення НПП, підвищення кваліфікації.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки. 1. За результатами аналізу Табл. 2 «Зведена інформація про викладачів» Відомостей про самооцінювання, додаткових відомостей у долучниках, можна констатувати невідповідність ОП щодо вимог «Ліцензійних умов щодо провадження освітньої діяльності (ЛВ)» (Постанова КМ України від 10.05.2018 року №347), а саме: 1) рівень наукової та професійної активності кадрового складу групи розробників ОПП не засвідчується виконанням 4 видів та результатів Ліцензійних умов; 2) 50% викладачів не мають 5 публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus і Web of Science, попри те, що у ЗВО існують всі передумови для опублікування наукової продукції та навчальної літератури; 3) окремі НПП не мають власних навчально-методичних посібників за тими ОК, які викладають, за останні 5 років (О.Заруцька, М.Нечипоренко, О.Петренко); є невідповідності між</p>	<p>№18, 2019. - Granada (España), pags.188-201 - Web of Science. 2. El concepto de mujer en diferentes linguoculturas: un intento de enfoque contrastivo a través del refranero español, inglés, ucraniano y ruso - Cuadernos de rusística española, № 16, 2020. – Granada (España), 2020. – pags. 85-97. - Web of Science (у співавторстві з О.Орличенко і А. Карабан). 3. Particularidades de la reproducción de las paremias españolas en las traducciones al ucraniano. - Стиль і перекалді \ Збірник наукових праць. – К.: КНУ ВПЦ "Київський університет", 2020. – вип. 1(7). – С.73-92.- У спів. - Research Bib (Японія) 4. Концепт «español» в романі Карлоса Руїса Сафона «Гри янгола» та у його українському перекладі. - Іноземна філологія – К.: КНУ ВПЦ "Київський університет", 2021. – вип. 1(53). – С.67-71. - У спів. - Index Copernicus, ERIH Plus 5. Успадкована та запозичена лексика: відмінність поняття етимології слів і запозичення // Мовні і концептуальні картини світу. - 2022. - Вип. 1. - С. 25-37. - - У спів. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mikks_2022_1_5 - С. 25-37. Міжнародна наукометрична база. 6. Друзд В.І., Верба Г.Г. Засоби вираження спонукання в українській та португальській мовах // Тези VII Всеукраїнських читань за участю молодих учених «Філологія XXI століття: нові дослідження і перспективи». КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. – С. 62-63 7) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора) 1. Curso superior del español, видання друге доповнене і перероблене. - Вінниця, «Нова книга», 2021 – 345 с.//Ф. Лопес Тапія 2. Curso de lexicología comparada (español-ucraniano). - Вінниця, «Нова книга», 2021 – 230 с. 3. Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (іспанська та українська мови): навчальний посібник / Верба Г.Г., Орличенко О.В., Приходько М.П. - Вінниця: «Нова книга», 2020. – 288 с. Готується до друку також Посібник з порівняльної лексикології португальської та української мов, автори Верба Г.Г. та Бережний А.В. (готовність 70-80%). 9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/заяченого Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>спеціальністю у дипломі і ОК; неспівпадіння ПІБ викладача у ОК17, ОК01.2 і у ВСО тощо. 2. Відсутність «виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів, інших друкованих навчальнометодичних праць загальною кількістю три найменування». Має місце вказування серед цих даних тез конференцій, застарілих публікацій, кількісної невідповідності навч.матеріалу тощо. 3. Процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО дають можливість залучити досвідчених фахівців відповідно до потреб конкретних дисциплін та забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, проте у КНУТШ відсутня практика рейтингового оцінювання наукових здобутків НПП та оприлюднення результатів такого оцінювання. 4. Відсутність практики залучення роботодавців до проведення лекційних чи/та практичних занять.</p> <p>Рекомендовано: 1. ЗВО удосконалити механізми подальшої активізації публікаційної діяльності НПП у збірниках категорії В, зокрема Scopus і WoS. 2. Керівництву ННІФ привести склад робочої групи ОП у повну відповідність до кадрових вимог щодо забезпечення Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, зміцнити кадровий потенціал за рахунок підвищення публікаційної активності викладачів в сфері підготовки навчальнометодичних посібників і підручників за дисциплінами, що викладаються. 3. Гаранту ОП при плануванні навчального навантаження на 2024-2025 рік передбачити залучення експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять, можливо у формі перекладацьких майстер-класів. 4. НПП, які викладають на ОП, до початку 2024-2025</p>	<p>органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) ГАРАНТ програми. 035.053 «Переклад із португальської та з англійської мов»</p> <p>Освітній ступінь програми – бакалавр; Виконує обов'язки з 2020</p> <p>15) керівництво школярем, який зайняв призове місце III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України”; участь у журі III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України” (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня)</p> <p>Голова журі III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру “Мала академія наук України”, секція іспанської мови</p> <p>20) досвід практичної роботи за спеціальністю (спеціалізацією)/професією не менше п’яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності) із зазначенням посади та строку роботи на цій посаді</p> <p>Перекладач фріланс, в тому числі переклад художньої літератури з іспанської та португальської мов.</p> <p>Переклади: 1. Машаду де Ассіс Посмертні записки Браса Кубаса (переклад з порт.), вид. Кальварія, 2018 р., - 191 с.</p> <p>2. Х.Л. Борхес, Творець (переклад з ісп.), сс. 317-378 Вид Фоліо, Харків, 2023</p> <p>3. Х.Л. Борхес, Книга піску, Спогади Шекспіра (переклад з ісп), Вид. Фоліо, Харків 2023 сс. 155-276.</p> <p>Проф. Смушинська І.В.</p> <p>Підпункт 1</p> <p>1. Смушинська, Е. Ніколаеску. Французькі колороніми з енантіосемічним компонентом // Езиков свят. – Том 21. Кн. 3. 2023. – С. 67-81. (Scopus). https://ezikovsvyat.com/index.php/bg/2018-04-12-06-17-47</p> <p>2. Смушинська І., Ніколаеску Е. Французька енантіосемія: від латини до сучасності // Проблеми семантики, прагматики і когнітивної лінгвістики. К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2022. № 42. С. 93-105 (категорія Б, Copernicus).</p> <p>3. Смушинська І.В., Циркунова І.В., Вронська О.М. Ironia como certeza/ incerteza (Іронія як дискурсивна визначеність / невизначеність) // Проблеми семантики, прагматики і когнітивної лінгвістики. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2022. - № 41. – С. 164-177 (категорія Б, Copernicus). http://doi.org/10.17721/2663-6530.2022.41</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>навчального року підготувати праці навчально-методичного характеру за дисциплінами, що викладаються на ОП, та розмістити їх в репозитарії.</p> <p>Обґрунтування. ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОПП за підкритеріями: 6.5., адже ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями; 6.6. заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності; часткову відповідність за підкритеріями: 6.2. процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, але у ЗВО відсутні практики рейтингового оцінювання наукових здобутків НПП та оприлюднення результатів такого оцінювання; 6.3. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, проте на цій ОП роботодавці залучені формально й несистемно, хоча підтвердили на перспективу свою готовність брати участь у провадженні та обговоренні ОП; 6.4. роботодавці та професіонали практики залучаються до проведення практик, державної атестації здобувачів, проте не запрошуються для проведення лекційних та практичних занять; невідповідність: 6.1., адже академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує в цілому досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, проте: не всі розробники ОП мають по 5 публікацій у фахових виданнях за останні 5 років саме із основної, португальської мови, окремі НПП мають низьку публікаційну активність, є невідповідності між дипломом про вищу освіту та ОК, невідповідне кількісне і</p>	<p>6530.2022.4.171</p> <p>4. Смушинська І., Циркунова І. Основні шляхи відтворення узусних фразеологізмів у перекладі (на прикладі французько-української та іспано-української мовних пар) // Стил ь і переклад. - Збірник № 1(8). – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2022. – С. 93-117. (н.-м. база Research Bib (Японія)).</p> <p>5. Ponomarenko, O., Smushchynska, I., Popivniak, O., Tyshchenko, O., & Kovalchuk, V. Genological stratification of diplomatic discourse on Twitter : Based on the material of the countries of the Romance and Germanic language areas. <i>Linguistics and Culture Review</i>, 2021. 5(S4), 1176-1186. https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS4.1755 (Scopus)</p> <p>6. Smouchchynska I. Comparaisons françaises usuelles: problèmes d'interprétation et de traduction (d'après l'expérience de compilation d'un dictionnaire bilingue) // Livret des résumés du 4-ème Colloque International francophone en Ukraine. – Université nationale Ivan Franco de Lviv, Ambassade de France en Ukraine, AUF. – Lviv : PAIS, 2021. – P. 145-147.</p> <p>7. Смушинська І., Мігунова Д. Переклад порівнянь і стратегія одомашнення та зміни художнього образу (на прикладі ідіостилю Миколи Лукаша і його перекладу роману «Пані Боварі» Гюстава Флобера» // Стил ь і переклад. - Збірник № 1(7). – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2020. – С. 55-72. (н.-м. база Research Bib (Японія)).</p> <p>8. Smushchynska I. (2018). L'enseignement de la lexicologie FLE : les nouvelles approches // Taikomoji kalbotyra (Прикладна лінгвістика). Вільнюський університет. № 11. P. 86-103. (ERIH PLUS, CEEOL);</p> <p>9. Smushchynska I. (2019). Contribution à une nouvelle théorie des figures de style // Молодий вчений, № 5.1 (69.1). С. 194-197. (Index Copernicus, Research Bible, CiteFactor, Google Scholar).</p> <p>10. Смушинська І.В. (2019). Лінгвокультурологія французьких порівнянь і фразеологізмів: щодо проблеми укладання двомовного словника // Стил ь і переклад. КНУ ім. Тараса Шевченка. № 1(6). С. 111-130. (Research Bib).</p> <p>11. Smushchynska I. Catachrèse en tant que figure de langue // Refigurer ... les figures : de la parure du langage aux outils de persuasion : 19e édition des Journées de la francophonie : résumés des communications. Université de Galati, Roumanie, AUF, 2022. P. 29-30.</p> <p>Підпункт 6: наукове керівництво здобувачів Веклич О.А. і Гуменна К.О, які захистили кандидатські дисертації 25.06.2021 р.</p> <p>Підпункт 7: до 2023 року член спеціалізованих вчених рад Д 26.001.11 (перекладознавство) і Д 26.001.19 (загальне мовознавство).</p> <p>Підпункт 8: виконання функцій наукового керівника наукової кафедральної теми “Актуальні питання перекладознавства та стилістики романських мов” (№ 16КФ 044-08), головний редактор наукового видання “Стил ь і переклад” (КНУ ім. Тараса Шевченка)</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>якісне забезпечення навчальнометодичними посібниками, підручниками за ОК, які НПП викладають, що є значним недоліком. Зауваження щодо підкритерію 6.1 стало суттєвим в генеруванні підсумкової оцінки.</p>	<p>Підпункт 13: проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою: Історія французької мови, Стилїстика французької мови, Порівняльна лексикологія, Порівняльна граматика, Порівняльна стилїстика, Компаративна риторика (перекладацький аспект) та інші.</p> <p>Підпункт 14: голова журі всеукраїнської студентської олімпіади з перекладу (французька мова)</p> <p>Підпункт 19.</p> <p>1. Членкиня ГО «Асоціації викладачів французької мови України» (АВФМУ).</p> <p>20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше 5 років.</p> <p>Вронська О.М.</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection</p> <p>1. Ironia como certeza / incerteza discursiva // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – Вип. 41. – Київ: Київський національний університет, 2022. – с. 164 – 177 (фахове видання, Index Copernicus) (у співавторстві зі Смуцинською І.В. та Циркуною І.В.).</p> <p>2. Fenómeno de hibridación lingüística y extralingüística en las canciones de raperos españoles, franceses, mexicanos y británicos // Стиль і переклад – Вип. 1(6). – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. – с. 222 – 230 (фахове видання)</p> <p>3. Dificuldades gramaticais e lexicais de tradução dos documentos jurídicos ucranianos para a língua portuguesa (no exemplo do contrato de arrendamento) // Стиль і переклад – Вип. 1(5). – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. – с. 222 – 231 (фахове видання)</p> <p>3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора)</p> <p>Орличенко О.В., Фокін С.Б., Вронська О.М., Албукерк Е. Практикум з техніки нотування: переклад з португальської (електр., 267 сторінок), 2023. URL: https://docs.google.com/document/d/11COq7TXjVYgMP1MB7oWkd86Ls-ehkE93/edit</p> <p>Участь в Колективній монографії «Шевченкове слово у мовах світу». Словник-довідник. К, 2020.</p> <p>10) участь у міжнародних наукових і освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи: травень 2021 р. – міжнародні екзамени DELE (іспанська мова)</p> <p>13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою: Переклад сучасних суспільно-політичних текстів, Переклад у сфері ділового</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
		<p>спілкування, Переклад фінансово-економічних текстів, Юридичний переклад та переклад контрактів та інші.</p> <p>20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше 5 років.</p> <p>Виконання усних та письмових перекладів неа замовленнях державних і приватних установ України.</p> <p>Орличенко О.В.</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection</p> <p>1. Успадкована та запозичена лексика: відмінність поняття етимології слів і запозичення (на матеріалі іспанської та української мов) / Г. Г. Верба, О. В. Орличенко // Мовні і концептуальні картини світу. - 2022. - Вип. 1. - С. 25-37. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mikks_2022_1_5 - С. 25-37. Міжнародна наукометрична база даних Researchbib Indexcopernicus Erihplus.</p> <p>2. El concepto de la mujer en diferentes linguoculturas: un intento de enfoque contrastivo a través del refranero español, inglés, ucraniano y ruso. - Cuadernos de Rusística Española. - Vol 16. – 2020. – PP. 85-97.. - У спів. Web of Science</p> <p>3. Particularidades de la reproducción de las paremias españolas en las traducciones al ucraniano. - Стиль і переклад \ Збірник наукових праць. – К.: КНУ ВПЦ "Київський університет", 2020. – вип. 1(7). – С.73-92.- У спів. - Research Bib (Японія)</p> <p>4. Концепт «esracio» в романі Карлоса Руїса Сафона «Ігри янгола» та у його українському перекладі. - Іноземна філологія – К.: КНУ ВПЦ "Київський університет", 2021. – вип. 1(53). – С.67-71. - У спів. - Index Copernicus, ERIH Plus</p> <p>5. О.Орличенко, Г.Верба. Структурні та семантичні особливості малих форм фольклору та способи їх перекладу (на матеріалі загадок іспаномовних країн) Стиль і переклад. Випуск 1(9). КНУ імені Тараса Шевченка (у друці).</p> <p>3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного</p> <p>1. Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (іспанська та українська мови): навчальний посібник / Верба Г.Г., Орличенко О.В., Приходько М.П. - Вінниця: «Нова книга», 2020. – 288 с.</p> <p>2. Орличенко О.В., Фокін С.Б., Вронська О.М., Албукерк Е. Практикум з техніки нотування: переклад з португальської (електр., 267 сторінок), 2023. URL: https://docs.google.com/document/d/11COq7TXjVYgMPIMB7oWkd86Ls-ehkE93/edit</p> <p>9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
		<p>або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) Гарант програми "Загальний і галузевий переклад з іспанської та англійської мов" (магістр)</p> <p>13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою: Історія португальської мови, Історія іспанської мови, Спеціальні і жанрові теорії перекладу (португальська мова), Спеціальні і жанрові теорії перекладу (іспанська мова) та інші.</p> <p>14) керівництво студентським гуртком з художнього перекладу (результати роботи друкувалися в нашому збірнику «Стиль і переклад».</p> <p>20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше 5 років.</p> <p>Щодо викладачів, задіяних на освітній програмі, треба підкреслити перш за все практичну спрямованість їхньої роботи, виконання перекладів різного типу на замовлення керівництва Університету під час зустрічей з Послом Португалії, на Днях португальської культури (вересень 2023 року, як приклад), на замовлення державних установ України (СБУ, Судів першої та другої інстанції – Вронська О.М.), що в подальшому знаходить реалізацію в ході навчального процесу і підготовці відповідних посібників і підручників (наприклад, Судовий переклад (Вронська О.М.), Практикум з техніки нотування: переклад з португальської (Орличенко О.В., Вронська О.М. та інші).</p> <p>Крім того, всі викладачі беруть активну участь у конференціях, що проходять в Інституті філології і за кордоном, готують наукові доповіді, в методсеминарах, що їх проводить кафедра практично щомісяця. В часи російської агресії проти України викладачі активно долучаються до написання та перекладу матеріалів про характер і стан російсько-української війни португальською мовою для португаломовних користувачів в Інтернеті (к. філол. н. Бережний А.В.), що не менш важливо, адже саме такі матеріали в португаломовному сегменті Інтернету доносять правдиву інформацію про стан і характер російсько-української війни.</p> <p>Щодо рекомендацій до самостійної роботи студентів, кожен викладач готує такі матеріали щоденно, при цьому підкреслимо, що викладання перекладу вимагає використання актуальних найсвіжіших матеріалів, які дуже швидко застарівають. Тому</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
		<p>робота над підготовкою таких посібників ведеться, але зважаючи на вищезазначений фактор, їх укладання не є доцільним.</p> <p>Зважаючи на все вищесказане, на програмі працюють дуже досвідчені викладачі (професори, доценти, кандидати наук, автори оригінальних підручників), в тому числі носії мови, іноземні лектори (Енріке Альбукерке, раніше – Жузе Віейра, Лудмила Гомес). Всі викладачі португальської мови мають відповідний документ, що дає їм право викладати цю мову. Оскільки португальська мова викладається сьогодні лише у Київському університеті, то залучити до навчального процесу інших викладачів такого рівня в Україні практично не можливо.</p> <p>Щодо залучення роботодавців до проведення занять, це планується у подальшому, але серед них практично немає спеціалістів португальського перекладу. Як було сказано вище, вони залучають до роботи спеціалістів нашої кафедри.</p> <p>Щодо включення так званих застарілих праць, то почасти це вже класичні праці фундаторів певних ОК, як наприклад, ветеран КНУТШа Мирослав Русин, фундатор української культурології і його книга Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Харків: Фоліо, 2013. – 863 с. є засадничою в цьому плані. Над іншими рекомендаціями будемо працювати.</p> <p>Крім того хочемо зауважити про вимоги «Ліцензійних умов щодо провадження освітньої діяльності (ЛВ)» (Постанова КМ України від 10.05.2018 року №347), маємо ще раз зазначити, що у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності закладів освіти диференціюються загальні вимоги до науково-педагогічних працівників, визначені у пункті 38 Ліцензійних умов, та вимоги до професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників щодо відповідності освітньому компоненту – п.37 Ліцензійних умов. Цитата: «37. Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту визначається:</p> <ul style="list-style-type: none"> на підставі документів встановленого зразка про: <ul style="list-style-type: none"> - про вищу освіту; - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація); - наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності); - керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
		<p>щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років).</p> <p>Керуючись п.37, вважаємо, що Таблиця 2 Відомостей самооцінювання подає достатню інформацію, що відображає відповідність кваліфікації викладачів освітньому компоненту хоча б за однією із перерахованих вимог п.37. Викладач може не мати п'яти публікацій за ОК, але він має диплом про вищу освіту чи науковий ступінь, наприклад, з португальської мови, і це визначає його кваліфікацію для викладання дисциплін як із португальської мови, так і з перекладу з португальської мови..</p> <p>На запит 5 додатково було надано таблицю (Додаток) з оновленими даними про викладачів, що забезпечують ОП «Переклад із португальської та англійської мов», надаємо її повторно у додатках.</p> <p>Стосовно рейтингування НПП додамо таке. Університет рейтингує НПП, але... Але Університет, який є мультидисциплінарним закладом освіти, в якому здобувачі трьох рівнів вищої освіти навчаються за програмами 54 спеціальностей (не враховуючи спеціалізацій), базуючись на власному досвіді і на досвіді таких ЗВО-партнерів як Університет міста Кельн, університет міста Лунд (належить до першої сотні у Шанхайському рейтингу), університетів міста Флоренція, Міста Констанц, міста Единбург та інших, вже неодноразово доводив неможливість формування єдиного рейтингу для фахівців настільки різних предметних областей. Саме тому Університет не формував і не буде формувати єдиного наскрізного рейтингу, а традиційно формує рейтинги по окремим структурним підрозділам в межах відносно однорідних предметних областей.</p> <p>Знов ж таки, абсолютна більшість європейських університетів оприлюднює тільки верхню частину рейтингів викладачів – оприлюднення всього рейтингу є дією щонайменше неетичною і безумовно шкідливою.</p> <p>Просимо шановних членів GER та ЕГ зважити на надані пояснення та додаткову інформацію за критерієм 6, відповідно, враховуючи зазначене, вважаємо, що оцінювання Критерію 6 за рівнем E є заниженим, тому сподіваємось на уважне врахування шановними членами GER наших пояснень і підвищення оцінки за Критерієм 6 до рівня B.</p>
Критерій 7 Освітнє середовище та	Сильні сторони та позитивні практики. Освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів, є безпечним для життя та	Погоджуємося із зауваженнями ЕГ щодо недостатньої кількості українських навчально-методичних матеріалів за ОК ОП, які стосуються португальської мови. Такий недолік наразі долається, як уже зазначалося, нечисельний колектив викладачів-

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
<p>матеріальні ресурси ЕГ Рівень В,</p>	<p>здоров'я. 2. Бібліотека надає безоплатний доступ до наукометричних баз. 3. ЗВО створює сприятливі фінансові можливості для публікативної активності студентів та НПП. 4. ЗВО працює над розбудовою інклюзивності в освітньому процесі.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки. 1. Нестача україномовних навчально-методичних матеріалів за ОК ОП, які стосуються португальської мови. 2. Інформаційно-консультативна підтримка здобувачів першого курсу та повноцінна інтеграція їх в освітній процес обмежена через дистанційне навчання.</p> <p>Рекомендації: 1. Посилити публікативну активність НПП, що викладають на ОП, щодо створення навчально-методичних посібників прицільно для цієї ОП. 2. Організувати інформаційні, культурні, освітні заходи для студентів першого курсу, зокрема в очному форматі, збирати у першокурсників інформацію про труднощі, з якими вони стикаються під час навчання.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності. Вважаємо, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 7 з повною відповідністю за підкритерієм 7.2, оскільки ЗВО забезпечує учасникам освітнього процесу широкі можливості у плані доступу до ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності в межах ОП, і підкритерієм 7.3, оскільки освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси, а також частковою відповідністю за підкритерієм 7.1, оскільки матеріально-технічні ресурси здатні забезпечити досягнення цілей та ПРН за ОП попри нестачу україномовних навчально-методичних матеріалів, і підкритеріями 7.4 і 7.6, тому що, хоча ЗВО вживає заходів із</p>	<p>португалістів вже має свій доробок (https://docs.google.com/document/d/11COq7TXjVYgMPiMB7oWkd86Ls-ehkE93/edit), інші посібники знаходяться на стадії підготовки до друку. Водночас маємо зазначити, що це наразі компенсується оригінальними посібниками та підручниками, опублікованими в Португалії та Бразилії, частково наданими Посольствами, адже у порівнянні з іншими іноземними мовами португальська лише нещодавно почала викладатися на кафедрі і в цілому в Україні немає інших закладів вищої освіти (окрім Лінгвістичного університету, де подібна програма впроваджувалася паралельно з нами) з подібними ОП.</p> <p>Щодо організації інформаційних, культурних та освітніх заходів для студентів першого курсу, зокрема в очному форматі, то наразі існують певні обмеження, оскільки студенти першого курсу в поточному навчальному році навчаються дистанційно з огляду на особливості військового часу та браку гуртожитків для них, то ж збирати їх у Києві видається дещо проблематичним.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів (п. 7.4) і має політику й процедури вирішення конфліктних ситуацій (п. 7.6), оперативність та послідовність проведення інформаційно-консультативних заходів, зокрема і щодо алгоритму розв'язання конфліктних ситуацій, потребують доопрацювання, особливо стосовно здобувачів першого курсу. Активність ЗВО із розбудови інклюзивності (п. 7.5) можна назвати взірцевою, хоча у межах ОП роботу зі створення достатніх умов для здобуття освіти особами з особливими потребами слід продовжувати. Виявлені за Критерієм 7 недоліки зумовлені об'єктивними причинами, відомі ЗВО і можуть бути усунуті КНУТШ самостійно, враховуючи можливості та потенціал ЗВО.</p>	
<p>Критерій 8 Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми ЕГ Рівень В,</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики. В академічній спільноті Університету формується культура якості освіти. Заклад має детально прописані у нормативних документах та методичних рекомендаціях процедури щодо створення, оцінки, затвердження, впровадження і моніторингу ОП. У ЗВО функціонує програма підвищення кваліфікації для НПП. Проводиться щорічний аналіз результатів акредитацій ОП, що обговорюється на засіданнях Вченої ради КНУТШ. Відзначено активізацію залучення роботодавців щодо обговорення пропозицій з удосконалення ОП у 2023 р.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки. ЕГ встановила загальну низьку активність здобувачів освіти щодо внесення пропозицій по зміні ОП «Переклад із португальської та з англійської мов» та процедур забезпечення її якості. Зміни самої ОП не передбачені протягом п'яти років, що є досить тривалим терміном. Відсутність</p>	<p>Для вивчення думки і врахування в подальшому рекомендацій, побажань роботодавців, випускників, здобувачів освіти з метою вдосконалення ОП відбуваються регулярні, на нашу думку, і результативні зустрічі, зокрема і з роботодавцями. Під час обговорень, дискусій певні зауваження, побажання знаходять своє обґрунтування з боку гаранта, членів проектної групи, членів кафедри, обговорюються і приймаються учасниками зустрічей та на засіданнях кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова. У протоколах засідань фіксуються ті рекомендації і побажання, які потребують подальшого аналізу, обговорення на рівні науково-методичної комісії факультету, врахування і в подальшому внесення змін до нової редакції ОП.</p> <p>Такі результуючі зустрічі із стейкхолдерами проводились протягом 2019 - 2023 років. Для ЕГ були надані скан-копії витягів з протоколів: протокол засідання кафедри ТПП РМ ім. М.Зерова від 30.08.2019 р., протокол Вченої ради ІФ від 25.02.2020 р., протоколи засідання кафедри ТПП РМ ім. М.Зерова від 19.11.2021 р., від 12.03.2021 року, від 05.09.2022 р., протокол спільної зустрічі науково-педагогічних працівників кафедри, випускників, і стейкхолдерів ОПП від 28 жовтня 2019 р., Витяг з протоколу №10 засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова з роботодавцем від 1 червня 2023 року, Витяг з протоколу № 5 засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи ЗЕРОВА від 14 листопада 2023 року, Витяг з протоколу робочої зустрічі гарантів кафедри теорії та</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>інформації, як саме результати моніторингу якості освітнього процесу враховано у процесі вдосконалення та оновлення ОП «Переклад із португальської та з англійської мов».</p> <p>Рекомендації: Наявні незначні недоліки (недостатня поінформованість здобувачів щодо можливості надання Сторінка 26 своїх рекомендацій для поліпшення ОП), які можуть бути ліквідовані у найближчий час шляхом залучення більшої кількості випускників та здобувачів освіти до процесу перегляду та моніторингу ОНП та врахування їх побажань щодо удосконалення ОП. Органам системи якості освіти щодо цієї ОП впродовж навчального року: – підтвердити унікальність ОП результатам навчання і орієнтацією на галузеві потреби ринку праці та здобувачів, більш інтенсивно залучати роботодавців і здобувачів до перегляду програми; - вдосконалити структурно-логічну схему ОП для відображення логіки послідовності ОК, збільшити частку практичної складової ОП за другою іноземною мовою; - посилити відповідальність кафедр за якість робочих програм ОК, своєчасне оновлення рекомендованих джерел в РП, активно залучати гостьових лекторів; - вдосконалити процес обговорення результатів опитування із здобувачами, поглибити комунікацію з стейкхолдерами.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності. Освітня програма відповідає якісним характеристикам за критерієм 8: моніторинг ОП Відділом забезпечення якості освіти КНУТШ, щосеместрові опитування студентів щодо якості освітнього процесу, підтримка зв'язку з випускниками, розгалужена співпраця з</p>	<p>практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова з роботодавцем від 17 листопада 2023 року,</p> <p>Водночас вважаємо доцільним все ж накопичити достатній досвід впровадження запропонованої ОП для внесення суттєвих змін, адже наразі не було скарг ні з боку здобувачів освіти, ні роботодавців, навпаки, зовнішнє оцінювання рівня знань здобувачів, зокрема тих, хто отримав стипендії від Інституту Камоенса в Португалії засвідчують високий рівень їхніх знань вже після другого року навчання (рівень C1).</p> <p>Щодо зауважень про періодичність перегляду прогпами зауважимо що рекомендації ЕГ протирічать кращій практиці успішних університетів Європи і США – всі вони вважають перегляд програм частіше ніж раз на 6-8 років непрайвильним і недоцільним.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>українськими роботодавцями. Освітня програма «Переклад із португальської та з англійської мов» демонструє відповідність акредитаційним вимогам за підкритеріями 8.1, 8.3, 8.4, 8.6 та недостатню відповідність за підкритеріями 8.2 (недостатня залученість здобувачів ВО до процедур забезпечення якості ОП як партнерів); 8.5 (вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі); 8.7 (сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП). Враховуючи цілісний підхід в оцінюванні, експертна група вважає дотримання вимог Критерію 8 на рівні "В". Періодичний перегляд ОП визначено у самій програмі один раз на п'ять років, а ініціатором виступає Гарант ОП. Проте, потреби суспільства, що швидко змінюються, та впровадження передового досвіду та інновацій у цій галузі, потребують швидкого реагування та ширшого включення до цих потреб студентів, їх органів самоврядування та роботодавців. Адже регулярний моніторинг, перегляд і оновлення ОП мають гарантувати надання освітніх послуг на відповідному рівні, а також створювати ефективне навчальне середовище для здобувачів</p>	
<p>Критерій 9 Прозорість та публічність ЕГ Рівень В,</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики. Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП. Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів, які чітко врегульовують освітній процес.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки. На сайті немає інформації про те, коли були розміщені проекти для обговорення ОПП та які конкретно пропозиції надходили від стейкхолдерів. Рекомендовано: 1. Гаранту ОП надати на сайті</p>	<p>Прикрі помилки та непрацюючі лінки щодо покликань на матеріали, розміщені на сайті намагаємося ліквідувати у найкоротші терміни.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>КНУТШ інформацію, коли ОПП була оприлюднена для розгляду громадськістю разом із таблицею пропозицій від стейкхолдерів та роботодавців. Гаранту ОП, завідувачу кафедри запровадити практику збирання та систематизації пропозицій та зауважень; включити в зведену таблицю/каталог від стейкхолдерів пропозиції і зауваження випусників ОП. 2. Відсутність на сайті зовнішніх рецензій від роботодавців та академічної спільноти (розміщені зовнішні рецензії проф. О.В. Пронкевича, директора ТОВ «Ей Бі-Ленд» І.І. Корнійчук надані на попередню ОП «Загальний і галузевий усний та письмовий переклад із португальської та англійської мов» і не стосуються акредитованої ОПП). У вкладці «Співпраця з роботодавцями та науковцями» (http://surl.li/nvekb) міститься лише відгук Енріке Албукеркі. 3. Український переклад рецензії Координатора Київського Центру Португальської мови Інститута Камоенса Енріке Албукеркі не засвідчений підписом. 4. Відгуки випусників (Данилюк, Корсун) та окремі робочі програми дисциплін недоступні для перегляду. Рекомендовано: Гаранту ОП залучити до рецензування та обговорення ОПП академічну спільноту та професіоналів галузі, розмістити актуальні відгуки на сайті до кінця навчального року. Перевірити інформацію, яка стосується оприлюднення робочих програм навчальних дисциплін всіх ОК, включених до ОПП.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності. ЕГ дійшла висновку про: відповідність ОПП за підкритерієм: 9.1., оскільки правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є</p>	

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар Університету
	<p>доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП. Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів КНУТШ, які чітко врегульовують освітній процес. часткову відповідність за підкритеріями 9.2.-9.3: адже всі учасники освітнього процесу можуть ознайомитися з актуальною інформацією щодо ОПП та надіслати свої для рекомендації та зауваження, проте відсутня практика збирання й оприлюднення рекомендацій, відсутні рецензії від академічної спільноти, не всі відгуки доступні для перегляду; 9.3., адже КНУТШ оприлюднив на вебсайті інформацію про ОП та Сторінка 28 робочі програми навчальних дисциплін, включених до неї, проте є прикрі помилки із розміщенням матеріалів та покликаннями на сайті, які можна швидко усунути в робочому порядку. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені за наступного навчального року, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОПП за критерієм 9.</p>	